

Schoolplan 2016-2020

OBS Het Klokhuis

Inhoudsopgave

VOORWOORD	2
INLEIDING	3
1. STRATEGISCHE ORIËNTATIE	4
2. ONS SCHOOLPROFIEL	7
3. INHOUDELIJKE FUNDERING	11
4. KERNTHEMA'S/BELEIDSTHEMA'S	13
5. BIJLAGEN	16
BIJLAGE 1 - VERWIJZING NAAR AANWEZIGE DOCUMENTEN/PROTOCOLLEN	17
BIJLAGE 2 - EVALUATIE VAN HET SCHOOLPLAN 2012-2016	18
BIJLAGE 3 - ONZE KWALITEITSZORG	20
BIJLAGE 4 – EEN OVERZICHT VAN ONS AANBOD	24

Voorwoord

In de aanloop naar dit schoolplan hebben we nagedacht over de vorm en inhoud van ons nieuwe schoolplan. Wordt het een dik en saai plan wat waarschijnlijk in het (digitale) archief komt te liggen of wordt het een kort, krachtig en leesbaar plan wat ons helpt de volgende stappen in de goede richting te zetten? Door de vraag te stellen is het antwoord niet zo moeilijk en kiezen we voor de laatste optie.

We hebben de afgelopen tijd expliciet stil gestaan bij het 'Why', de meerwaarde van OBS Het Klokhuis. Dit hoger doel is de basis van onze keuzes voor de komende jaren, maar ook voor ons dagelijks handelen. Wij willen bij ieder kind de basis leggen om een gelukkig mens te worden, door het geven van goed onderwijs in een veilige omgeving.

We zijn er trots op, dat het ons is gelukt om de doelen van het strategisch beleid te vertalen naar ons individueel schoolplan, rekening houdend met bovenstaand hoger doel. Dit hebben we gedaan in een goede samenwerking en open communicatie met de het team, de MR, de ouderraad en ouders. Dit schoolplan is goedgekeurd door het College van Bestuur en de MR.

Geheel in lijn met het Strategisch Beleidsplan van PlatOO, genaamd 'In dialoog', willen we de komende vier jaar regelmatig de houdbaarheid van onze meningen, standpunten en keuzes toetsen. We nodigen ieder dan ook van harte uit om kritische vragen over ons onderwijs te blijven stellen.

Sjanny Kusters
Directeur OBS Het Klokhuis

Inleiding

Dit is het schoolplan 2016-2020 van OBS Het Klokhuis, onderdeel van Stichting PlatOO bestuur openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs, in de regio zuidoost Brabant.

De oorsprong van dit schoolplan ligt in het strategisch beleidsplan 2016-2020 van PlatOO, een plan dat gedragen wordt door de gehele organisatie. In dit plan zijn vanuit heldere standpunten de beleidskeuzes van PlatOO voor de komende vier jaren geformuleerd. Deze beleidskeuzes vormen samen met de schoolspecifieke keuzes van OBS Het Klokhuis de basis van dit schoolplan.

We kiezen voor de leesbaarheid in dit schoolplan te verwijzen naar bijlages en reeds bestaande plannen en protocollen.

In hoofdstuk 1 geven we een verkennend beeld waar we nu staan en geven we een beeld van wat de afgelopen schoolplanperiode ons heeft opgeleverd. We leggen hierbij de relatie met onze kwaliteitszorg.

In hoofdstuk 2 gaan we dieper in op ons schoolprofiel. De vraag 'wie zijn we' staat centraal en we geven aan waarom we dingen doen die we doen. Ook geven we aan hoe wij ons onderwijs vorm en inhoud geven.

In hoofdstuk 3 richten we ons op de toekomst door vooral goed te kijken naar het verleden en het heden. Hierbij leggen we de relatie met het Strategisch Beleidsplan van PlatOO.

In hoofdstuk 4 geven we aan waar we de komende periode mee aan de slag gaan en beargumenteren we onze keuzes voor 2016-2020, waarbij we het Strategisch Beleidsplan van PlatOO als basis nemen, samen met ons hoger doel. We geven tevens aan wat dit betekent voor onze verdere professionalisering.

In de bijlagen verwijzen we naar reeds aanwezige documenten/protocollen, geven we een schematische evaluatie van het schoolplan 2012-2016, beschrijven we onze kwaliteitszorg en geven we een overzicht van ons aanbod.

1. Strategische oriëntatie

Een nieuw schoolplan is een mooi moment om stil te staan bij wat we al doen, aangepakt hebben en waar we verwachten de komende jaren aandacht aan te gaan besteden. Hierbij nemen het Strategisch Beleidsplan 2016-2020 van PlatOO als uitgangspunt. In dit plan wordt aangegeven dat een drietal onderwerpen in het meerjarenbeleid hoog geprioriteerd waren:

1. onderwijs en ICT
2. de leraar als professional
3. maatwerkonderwijs.

OBS Het Klokhuis heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in de eerste prioriteit, 'onderwijs en ICT' door onder andere vanaf groep 5 tablets in te zetten bij de verwerking van de vakken rekenen en spelling, met behulp van het programma Snappet. In het kader van educatief partnerschap hebben we gekozen voor een nieuwe opzet van de website en hebben we onderzoek gedaan naar de invoering van een ouderportal. Vanaf komend schooljaar gaan we van start met het ouderportal. De prioriteit voor de komende jaren zal moeten liggen op het vergroten van leerkrachtvaardigheden, het invoeren van werken 'in the cloud' en het meer structureel inzetten van ICT bij de basisvakken taal, rekenen en lezen. In dit schoolplan gaan we niet verder in op de ontwikkelingen op dit gebied de komende jaren en verwijzen we naar het bovenschools Innovatie- en investeringsplan onderwijs en ICT.

We hebben flink geïnvesteerd in 'de leraar als professional', omdat we er van overtuigd zijn dat als we investeren in de kracht van de leraar, we investeren in goed onderwijs. De afgelopen jaren hebben de leraren zich geschoold in het bieden van een goed pedagogisch klimaat waarin leerkrachten en kinderen zich prettig voelen, goed kunnen (samen)werken en waarmee de school een bijdrage levert aan de vorming van 'democratisch burgerschap'. Hiervoor gebruiken we het programma van De Vreedzame School.

Op het gebied van zorg en begeleiding en afstemming hebben de leerkrachten geleerd om te werken volgens de principes van 'Wat werkt op school' (Marzano), met speciale aandacht voor het inzetten van Structureel Coöperatief Leren. Ook hebben de leraren geleerd om te werken met groepsplannen en ontwikkelingsperspectieven.

En misschien wel het allerbelangrijkste: met en van elkaar leren neemt een steeds belangrijker plaats in op onze school. We zijn gestart met de invoering van collegiale consultatie en gebruiken de overleggen grotendeels om ons onderwijs te verbeteren.

De komende jaren zullen we dit verder uitbouwen en omarmen we hierbij de term 'expliciete verbetercultuur' uit het Strategisch Beleidsplan.

We hebben verdere stappen gezet op het gebied van 'maatwerkonderwijs' of gewoon goed onderwijs. We maken langzaam maar zeker verdere stappen in het op de juiste manier inzetten van het portfolio, ook al blijft het nog een zoektocht. Zo hebben bovenbouwleerkrachten zich verder bekwaamd in het gebruik van de cirkel 'Denken om te leren', een middel om kinderen te leren reflecteren. Ook zijn er heldere doelen en een doorgaande lijn geformuleerd met betrekking tot de producten in het portfolio. We zijn het afgelopen schooljaar gestart met thematisch werken op het gebied van wereldoriëntatie. Hierbij gebruiken we de werkwijze van VierKeerWijzer, waarbij de verwerkingsopdrachten zijn gebaseerd op de Meervoudige Intelligenties. Er is een eerste start gemaakt met het werken met leerlijnen. En hebben we onderzoek gedaan naar hoe we ons onderwijs meer passend kunnen organiseren.

Bij het geven van goed onderwijs is de driehoek kind-ouder-leerkracht van essentiële waarde. Zo hebben we onder andere de expertise van ouders in beeld gebracht, een communicatieplan opgesteld en ouders gevraagd om zitting te nemen in een zogenaamde meedenktank.

Bovenschools zal HRM de komende jaren aandacht krijgen. Een aantal HRM-onderdelen staan al in de steigers en andere zullen moeten worden uitgewerkt. Dit zal zijn neerslag krijgen op schoolniveau, denk aan zaken als verandering van administratieve taken en een kansrijk mobiliteitsbeleid. Verder blijven bovenschoolse aandachtsvelden als een gezonde financiële huishouding, passende huisvesting en een optimale ICT-infrastructuur ook voor Het Klokhuis van belang de komende jaren.

De afgelopen schoolplanperiode hebben we aan veel verschillende doelen gewerkt. De belangrijkste gerealiseerde doelen staan hierboven beschreven en een compleet overzicht is te vinden in de bijlagen.

We hebben gemerkt dat een periode van 4 jaar niet goed te overzien is. Het is lastig in te schatten of de gestelde doelen binnen de geplande periode realiseerbaar zijn. Daarnaast is vooraf vaak niet exact in te schatten wat het eindresultaat is, omdat een proces niet altijd vooraf te bepalen is.

Dit betekent dat we voor het nieuwe schoolplan meer richtinggevende doelen gaan bepalen en de bijbehorende concrete doelen gaan uitwerken in de jaarplannen. Ook zullen we, zoals in het Strategisch Beleidsplan wordt aangegeven, regelmatig de houdbaarheid van onze meningen, keuzes en standpunten toetsen.

OBS Het Klokhuis bewaakt systematisch de kwaliteit van het onderwijs en neemt maatregelen om de kwaliteit te behouden en zo nodig te verbeteren. Voor de beschrijving van onze kwaliteitszorg verwijzen we naar de bijlagen.

De afgelopen 4 jaar hebben we ons onderwijs regelmatig geëvalueerd en bijgesteld. Het jaarplan is twee keer per jaar geëvalueerd en naar aanleiding van die evaluaties en tussentijdse verbeterpunten stelden we de doelen voor ons nieuwe jaarplan op. Het schoolplan 2012-2016 was hierbij een leidraad, maar de uiteindelijke keuze voor de verbeterdoelen vloeide voort uit de evaluaties.

Om ons te verantwoorden naar ouders hebben we hen twee keer per jaar uitgenodigd om hen te informeren over de stand van zaken met betrekking tot onze plannen.

In ons streven naar goede resultaten hebben we twee keer per jaar gezamenlijk conclusies en actiepunten bepaald, vanuit de schoolzelfevaluatie.

Uit de laatste tevredenheidsmeting (mei 2016) blijkt dat ouders, kinderen en leraren gemiddeld tevreden zijn over de school. Op een schaal van 1-4 geven de ouders onze school gemiddeld een 3,39, leerlingen van de groepen 5 t/m 8 een 3,29 en de leraren score 3,39. Dit is een ruim voldoende score. Ouders beoordelen 3 beleidsterreinen als goed: tijd, pedagogisch handelen en afstemming. Kinderen en leraren beoordelen het onderdeel incidenten als goed. De uitslagen zijn besproken in de MR, KinderKlankbordGroep (KKG) en in het team.

Hieronder de scores van de vragenlijst voor ouders, kinderen en leraren in mei 2016.

beleidsterreinen	ouders	kinderen	leraren
kwaliteitszorg		3,08	3,49
algemene tevredenheid	3,20		
aanbod/ leerstofaanbod	3,37	3,26	3,03
tijd/leertijd	3,60	3,09	3,40
pedagogisch handelen	3,57	3,40	3,44
didactisch handelen	3,46	3,24	3,29
afstemming	3,52		
actieve en zelfstandige rol van de leerlingen	3,47		
schoolklimaat	3,35	3,26	3,45
zorg en begeleiding	3,33	3,38	3,44
integraal personeelsbeleid			3,32
opbrengsten	3,40		
sociale veiligheid	3,28	3,48	3,49
incidenten	3,21	3,51	3,67
eindcijfer	3,12	3,33	3,26
gemiddeld	3,39	3,29	3,39

onvoldoende (tot 2,50), zwak (2,50-3,00), voldoende (3,00-3,25)
 ruim voldoende (3,25-3,50), goed (3,50-3,75), uitstekend (3,75-4,00)

2. Ons schoolprofiel

Hoger doel (waarom de school bestaat)

OBS Het Klokhuis een school met PIT!

Passie in prestatie

Ik samen met de ander

Totale ontwikkeling

Door het geven van goed onderwijs in een veilige omgeving, leggen wij bij ieder kind de basis om een gelukkig mens te worden.

Kernwaarden (waarvoor de school bestaat)

1. Samen

Iedereen is welkom in onze openbare school. Het woord SAMEN speelt een grote rol op onze school. We leren en vieren samen, in verbondenheid met elkaar met aandacht voor verschillen en verscheidenheid. We zoeken naar een optimale samenwerking binnen de driehoek ouder-kind-school. Ouders zijn onze partners en we betrekken hen in een open communicatie bij de ontwikkeling van hun kind en bij de school. Als team werken we binnen een professionele leergemeenschap aan een expliciete verbetercultuur.

2. Warm en positief klimaat

We creëren een warm en positief klimaat waarin kinderen zich veilig voelen en maximaal kunnen ontwikkelen en gaan uit van de basisvoorwaarden respect, vertrouwen en veiligheid. We dragen zorg voor een goed pedagogisch klimaat met heldere regels en afspraken. De klas en de school zijn een oefenplaats voor actief, democratisch burgerschap. Kinderen krijgen een stem, leren om samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen. We voelen ons verantwoordelijk voor elkaar en voor de gemeenschap en staan open voor de verschillen tussen mensen.

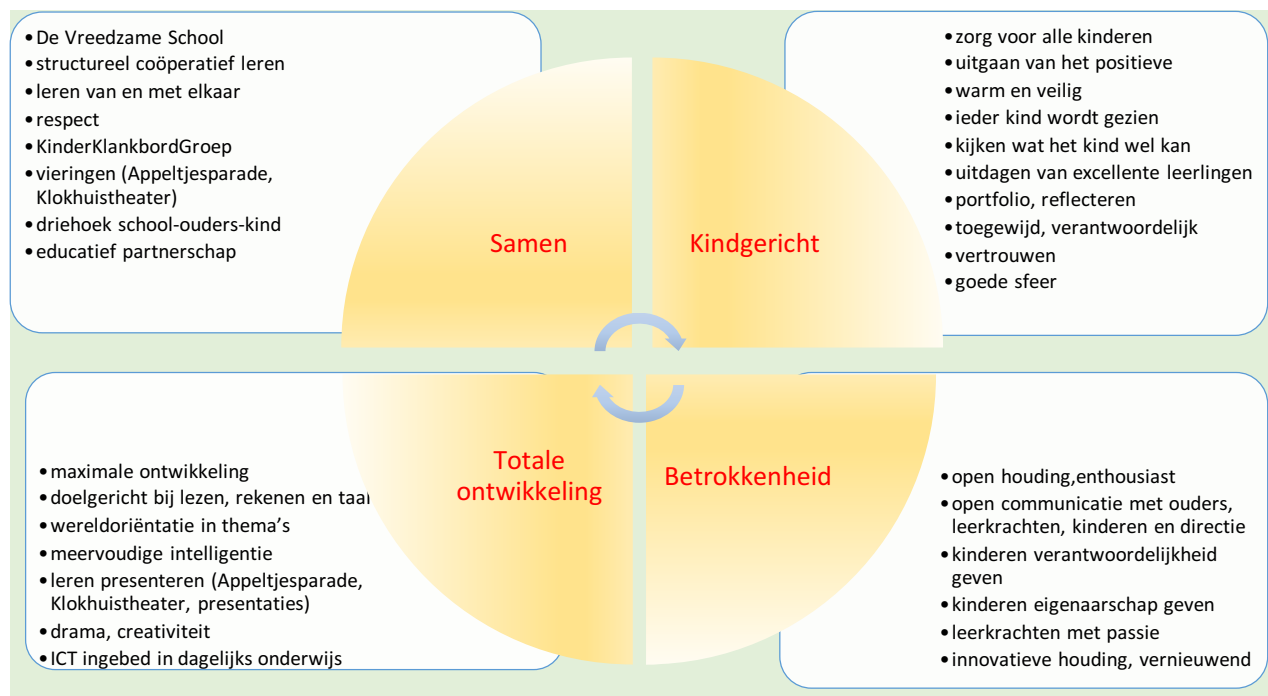
3. Totale ontwikkeling

Uitgangspunt is het goed ontwikkelen van de basisvaardigheden taal, rekenen en lezen en we hebben daarbij hoge, realistische verwachtingen. Een kind is meer dan taal, rekenen en lezen en om een gelukkig mens te worden richten we ons op de totale ontwikkeling. We halen bij elk kind eruit wat erin zit en stimuleren ieder kind om zijn/haar talenten te ontdekken en ontwikkelen. Ook dragen we zorg voor een optimale ontwikkeling op sociaal-emotioneel, creatief, cultureel en motorisch gebied. We besteden bewust aandacht aan zachte en collectiverende waarden, zoals zorgzaamheid, bescheidenheid en verdraagzaamheid. Creatief en kritisch denken, probleemoplossend vermogen, reflectie en zelfsturing zijn essentiële vaardigheden die we stimuleren, leren en oefenen.

4. Betrokkenheid

Kinderen en leerkrachten zijn betrokken bij hun leren en werk. Ze maken zelf keuzes, hebben invloed en krijgen verantwoordelijkheid en ruimte. Ieder is eigenaar van zijn eigen leerproces, binnen afgestemde kaders en vanuit een basis van wederzijds vertrouwen. We maken actief gebruik van ieders talenten en mogelijkheden en hebben een open, actieve en innovatieve houding. We stimuleren de betrokkenheid van ouders, kinderen en medewerkers bij onze school en de samenleving.

Kernkwaliteiten

Ambitie gewaagd doel (waar de school heen gaat)

Over 4 jaar willen we het volgende bereikt hebben:

De kinderen van OBS Het Klokhuis ontwikkelen zich maximaal en breed en zijn daarbij (mede) eigenaar van hun leerproces.

Er is een optimale samenwerking binnen de driehoek kind-ouder-leerkracht.

Dit alles binnen een passende organisatie en een constante ontwikkeling binnen een expliciete verbetercultuur.

Hoe geven wij ons onderwijs vorm

OBS Het Klokhuis is verdeeld over 2 locaties. In het schooljaar 2016-2017 viert de hoofdlocatie in Beek en Donk haar 25 jarig bestaan en bestaat de locatie in Lieshout (Lespunt Lieshout) 5 jaar. Op beide locaties wordt vanuit dezelfde visie onderwijs gegeven en de leerkrachten vormen samen één team. Op woensdag zijn de kinderen uit Lieshout ook op de hoofdlocatie in Beek en Donk.

De basis van ons onderwijs is een goed pedagogisch klimaat, waarin kinderen zich veilig voelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. In het Veiligheidsbeleidsplan van OBS Het Klokhuis staat beschreven hoe wij ervoor zorgdragen dat kinderen zich in een veilige omgeving kunnen ontwikkelen.

Een belangrijk onderdeel is het programma van De Vreedzame School, een compleet programma voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Met De Vreedzame School realiseren we een pedagogisch klimaat waarin leerkrachten en kinderen zich prettig en veilig voelen, goed kunnen (samen)werken en waarmee de school een bijdrage levert aan de vorming van 'democratisch burgerschap'.

Kinderen krijgen taken en verantwoordelijkheden in de klas, in de school en ook in de omgeving van de school. Er worden leerling-mediators opgeleid die helpen bij het oplossen van conflicten. Vanaf het schooljaar 2016-2017 hanteren we ook de bijbehorende map 'Werken aan sociale veiligheid'.

We werken aan een brede ontwikkeling van kinderen.

Bij de basisvakken taal, spelling, rekenen, technisch en begrijpend werken we resultaat gericht met behulp van groepsplannen. De instructie is gebaseerd op zogenaamde 6-fasen model, met daarin aandacht voor een aantal effectieve strategieën (Marzano) waaronder Structureel Coöperatief Leren.

Bij de wereld oriënterende vakken zijn we gestart met de invoering van de werkwijze van VierKeerWijzer, waarbij we thematisch werken en bij de verwerking uitgaan van de Meervoudige Intelligenties.

Er is veel aandacht voor drama en naast gerichte lessen, zijn er wekelijks optredens voor alle kinderen van de school (en belangstellenden).

Bij het maken van beleidskeuzes is de samenstelling van de leerling populatie leidend.

We zijn een school zijn met weinig zogenaamde gewichtenleerlingen. Verhoudingsgewijs zijn er veel hoogbegaafde kinderen en kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong. Voor deze kinderen zijn er aanpassingen in de klas, met onder andere compacting en verrijking. Ook zijn er mogelijkheden tot deelname aan de bovenschoolse plusklas (georganiseerd vanuit de excellentiebrigade) en de eigen Klokhuis plusklas.

Daarnaast is er een groep cognitief zwakkere kinderen, is er een relatief hoog percentage kinderen met dyslexie/lees en/of spellingproblemen en heeft een (gering) aantal kinderen Nederlands niet als moedertaal. Voor deze kinderen zijn er ook aanpassingen in de klas, zoals een verlengde instructie, aangepaste verwerking en compenserende maatregelen. Daarnaast kunnen de zorgondersteuners groepjes kinderen ondersteunen en extra begeleiding geven. Hoe wij de zorg aan alle kinderen vorm geven is te lezen in het Schoolondersteuningsplan.

In ons onderwijs gaan we uit van het positieve en kijken naar wat een kind (wel) kan. Hierbij leren we kinderen reflecteren en is er steeds meer aandacht voor het leren leren. We zien hun ouders als partners, werken actief met hen samen en geven educatief partnerschap steeds meer vorm.

Binnen onze brede school werken samen met de kinderdagopvang, peuterspeelzaal en buitenschoolse opvang.

We werken als team aan een professionele leergemeenschap, waarin we steeds meer samen leren en ontwikkelen. We maken steeds meer gebruik van de talenten en kwaliteiten van de medewerkers en zetten deze steeds meer gericht in.

3. Inhoudelijke fundering

In het Strategisch Beleidsplan worden de drie majeure beleidsthema's genoemd waar we als PlatOO ons de komende jaren op gaan richten. Deze thema's zijn ook richtinggevend voor OBS Het Klokhuis:

1. De leraar! Ruimte en waardering voor de professional
2. Goed onderwijs! Persoonlijke aandacht voor het kind en in dialoog met de wereld
3. Verantwoord sturen! Heldere lijnen, stevige afspraken

Vanuit deze richtinggevende thema's zijn de beleidsvoornemens geformuleerd. Sommige van deze voornemens worden alleen op schoolniveau uitgevoerd, sommige op bestuursniveau en soms is er een koppeling van beide niveaus. Onderstaande beleidsvoornemens zijn van belang bij het maken van keuzes in onze schoolplandoelen:

1. De leraar!

- *Planmatige ontwikkeling van een expliciete verbetercultuur.*

Dit past helemaal bij de weg die we als school ingeslagen zijn, waarbij we steeds meer richting een lerende organisatie aan de slag zijn en willen zoeken naar meer professionele ruimte voor de leraren. Waar mogelijk doen we dit in samenwerking met andere scholen. Een voorbeeld hiervan is de invoering van collegiale consultatie, middels het project 'Vonk' (zie punt 3. verantwoord sturen).

2. Goed onderwijs!

- *Leraren op onze scholen ontwikkelen tot ontwerpers van onderwijs.*

Ook hierin hebben we al de eerste stappen gemaakt. Zo hebben we in het schooljaar 2014-2015 onder leiding van de werkgroep Passend Organiseren onze stip aan de horizon bepaald. Belangrijke onderdeel hierin was het doelgericht willen gaan werken aan de hand van leerlijnen bij de basisvakken (taal, lezen en rekenen). Daarnaast zijn we in 2015-2016 gestart met de invoering van thematisch werken op het gebied van wereldoriëntatie middels VierKeerWijzer, waarin de leerkrachten binnen gestelde kaders en passend bij de kerndoelen, hun thema's en lessen zelf ontwerpen. Tot slot hebben we in 2015-2016 deelgenomen aan een project vanuit de kenniskring 'Evalueren om te leren' vanuit Hogeschool De Kempel en gesubsidieerd door NRO. Een leerkracht is daarbij opgeleid als leraar-onderzoeker en heeft in de bovenbouw leerkrachten begeleid om de cirkel 'Denken om te leren' te integreren in hun dagelijkse lessen.

Bovenstaande keuzes sluiten nauw aan bij het ontwikkelen van leraren tot ontwerpers van onderwijs.

- *Zachte en collectiverende waarden expliciteren binnen het curriculum.*

We gebruiken het programma van De Vreedzame School en we kunnen hierin meer expliciet aandacht besteden aan waarden, als zorgzaamheid, bescheidenheid en verdraagzaamheid. En dan niet alleen in de lessen, maar juist in dagelijkse situaties en in co-creatie met ouders en kinderen. De coördinator Vreedzame School zal dit de komende jaren op de agenda zetten.

- *Burgerschapontwikkeling tot issue maken in de driehoek school-ouder-kind.*

Burgerschapontwikkeling is verweven in De Vreedzame School. Hierin kunnen we de driehoek school-ouder-kind meer expliciet naar voren laten komen. De coördinator Vreedzame School zal dit de komende jaren op de agenda zetten.

- *Scholen ruimte bieden om te experimenteren met lestijden en met verbreding van de maatschappelijke opdracht.*

Wanneer we een beter zicht hebben op hoe we ons onderwijs meer passend willen organiseren, kunnen we kritisch gaan kijken in hoeverre dit een aanpassing betekent voor onze lestijden. Dit zullen we in goed overleg met de ouders en onze stakeholders aanpakken. Daarbij kijken we naar het effect van de onderwijskwaliteit en de vermindering van de werkdruk.

Op beide locaties werken we samen met de BSO en peuteropvang en voeren we gesprekken over de doorgaande lijn. De kwaliteit van deze samenwerking kan zeker nog verhoogd worden, waarbij een gezamenlijke visie de basis moet vormen.

3. *Verantwoord sturen!*

- *Doorontwikkeling van PlatOOLab*

Het project 'Vonk' is een ondernemend project vanuit het PLatOOLab, waarin OBS Het Klokhuis, samen met OBS De Driehoek collegiale consultatie (en feedback) invoert in de organisatie. Andere PlatOO-scholen kunnen leren van dit proces en de producten die hieruit voortkomen. OBS Het Klokhuis kan daarnaast in de komende schoolplanperiode met nieuwe ondernemende projecten vanuit het PlatOOLab aan de slag gaan.

- *Ontwikkelen van bovenschools toetsingskader educatief partnerschap*

Bovenschools worden de rol- en taakverdeling in de driehoek school-ouder-kind en de kaders ten aanzien van de wijze van rapporteren en communiceren over kinderen vastgesteld. Dit past bij de kernwaarden van onze school en de weg die we inmiddels ingeslagen zijn met betrekking tot educatief partnerschap. Graag willen we onze good practices delen en leren van goede voorbeelden van andere scholen.

4. Kernthema's/beleidsthema's

Nu we weten waar we staan, wie we zijn, wat we doen en hoe we onze kernkwaliteiten inzetten, kunnen we onze ambities voor de komende vier jaren benoemen.

We geven hierbij een duidelijke richting aan. We zijn ons ervan bewust dat we tijdens het proces zo nu en dan zullen moeten bijstellen en daarom leggen we het geheel niet te gedetailleerd vast. Daarvoor verwijzen we naar de jaarplannen van de komende vier jaren. Ook kiezen we voor een duidelijke focus en hebben we in tegenstelling tot het voorgaande schoolplan veel minder doelen voor de komende jaren.

Onze keuzes beschrijven we hieronder binnen de drie gekozen beleidsthema's.

De leraar! Ruimte en waardering voor de professional

- We werken planmatig aan de verdere ontwikkeling van een expliciete verbetercultuur, waarin samen leren en professionele ruimte een belangrijke rol spelen.

Goed onderwijs! Persoonlijke aandacht voor het kind en in dialoog met de wereld

- We werken bij de basisvakken (taal, lezen, rekenen, spelling) doelgericht aan de hand van leerlijnen.
- We bieden wereldoriëntatie thematisch aan, passend bij de kerndoelen en gaan hierbij uit van de meervoudige intelligenties.
- We werken vanuit een gezamenlijke visie structureel aan cultuureducatie.
- We doen (collectief praktijk) onderzoek naar hoe we de autonomie van kinderen kunnen bevorderen en voeren dit in de praktijk uit.
- Kinderen kunnen voor zichzelf doelen stellen, kunnen reflecteren op product en proces en tonen hun ontwikkeling middels een portfolio.
- We besteden gericht aandacht aan het ontwikkelen van goede executieve vaardigheden bij kinderen (kennis hebben, aanleren, kinderen passen toe).
- We werken actief samen binnen de driehoek kind-ouders-school, waarbij kindgesprekken een belangrijke rol spelen.

Verantwoord sturen! Heldere lijnen, stevige afspraken

- We zien ouders als partners, waarbij de wederzijdse verwachtingen helder zijn geformuleerd en ouders aantoonbaar betrokken zijn bij de leerprestaties van hun kind.
- We werken planmatig aan de verdere ontwikkeling van een expliciete verbetercultuur, waarin samen leren en professionele ruimte een belangrijke rol spelen.
- De organisatie van ons onderwijs is passend om bovenstaande doelen duurzaam te verwezenlijken.

Om deze doelen te verwezenlijken maken we ruimte voor gezamenlijke professionalisering, in samenhang met onze verdere ontwikkeling naar een expliciete verbetercultuur.

- Zo vormen we drie zogenaamde stuurgroepen, die bewaken dat de doelen bereikt worden, voorloper op hun gebied zijn, teamleden scholen en ondersteunen en de doorgaande lijn bewaken. Er zijn stuurgroepen op het gebied van leerlijnen, VierKeerWijzer en Passend Organiseren. Bij de invoering van VierKeerWijzer worden we daarnaast ondersteund door een extern deskundige.
- Ook zijn er een aantal coördinatoren die vanuit hun rol het proces sturen en ondersteunen. Op het gebied van cultuureducatie gaan we deelnemen aan De Cultuur Loper¹. Een nog door de gemeente aan te stellen bovenschoolse intermediair zal het gehele proces begeleiden en samen met coördinator cultuureducatie en de directie, het team helpen om alle stappen van De Cultuur Loper doorlopen. Ook kan er vanuit deze subsidie gerichte scholing aan het team worden gegeven. Een interne coördinator zal zorgdragen voor de verdere invoering van het portfolio en bewaken dat de afspraken in verband met het portfolio bij de invoering van VierKeerWijzer goed worden nagekomen. De leraar-onderzoeker die vorig jaar begeleid is vanuit het NRO-project, zal (bovenbouw)leerkrachten verder begeleiden in het integreren van de cirkel 'Denken om te leren' in hun dagelijkse lessen.
- De twee leerkrachten die in 2016-2017 het tweede jaar ingaan van de Master Leren en Innoveren zullen vanuit hun rol als 'teacher leaders' de leraren begeleiden in het proces van verhoging van de autonomie van kinderen.
- In het tweede jaar van het project 'Vonk' zullen leerkrachten zich verder bekwamen in collegiale consultatie en het geven van feedback, ondersteund door de interne coach. Dit in samenwerking met de coach van OBS De Driehoek en waar nodig ondersteund door een extern deskundige.
- Op het moment dat we aan de slag gaan met het ontwikkelen van goede executieve vaardigheden, zullen we hiervoor gerichte teamscholing gaan volgen.

Voor de financiële en personele uitwerking van onze plannen verwijzen we naar de meerjarenbegroting en het formatieplan.

¹ Hiervoor gaat de gemeente in september 2016 de subsidie aanvragen, maar we gaan ervan uit dat onze school vanaf januari 2017 kan meedoen. Voor meer informatie zie www.decultuurloper.nl

Hieronder per beleidsthema de gekozen doelen in een schema, waarbij we de onderverdeling vanuit het WMK-PO hanteren. In de jaarplannen werken we de doelen verder uit, rekening houdend met de evaluaties van het voorgaande jaar.

Doelen voor 2016-2020

		16 17	17 18	18 19	19 20
Afstemming	1. We werken bij de basisvakken (taal, lezen, rekenen, spelling) doelgericht aan de hand van leerlijnen	spelling	taal spelling	rekenen taal	lezen rekenen
Aanbod	2. We bieden wereldoriëntatie thematisch aan, passend bij de kerndoelen en gaan hierbij uit van de meervoudige intelligenties	geschiedenis	aardrijkskunde	aardrijkskunde	natuur
			geschiedenis		Aardrijkskunde
	3. We werken vanuit een gezamenlijke visie structureel aan cultuureducatie	visie ontw.	op start	implementatie	implementatie
Actieve rol leerlingen	4. We doen (collectief praktijk) onderzoek naar hoe we de autonomie van kinderen kunnen bevorderen en voeren dit in de praktijk uit	onderzoek	op start	implementatie	borging
	5. Kinderen kunnen voor zichzelf doelen stellen, kunnen reflecteren op product en proces en tonen hun ontwikkeling middels een portfolio	implementatie	implementatie	implementatie	implementatie
	6. We besteden gericht aandacht aan het ontwikkelen van goede executieve vaardigheden bij kinderen (kennis hebben, aanleren, kinderen passen toe)		informatie	op start	implementatie
Contacten ouders	7. We werken actief samen binnen de driehoek kind-ouders-school, waarbij kindgesprekken een belangrijke rol spelen		informatie	op start	implementatie
	8. We zien ouders als partners, waarbij de wederzijdse verwachtingen helder zijn geformuleerd en ouders aantoonbaar betrokken zijn bij de leerprestaties van hun kind	informatie	op start	implementatie	implementatie
Lerende organisatie	9. We werken planmatig aan de verdere ontwikkeling van een expliciete verbetercultuur, waarin samen leren en professionele ruimte een belangrijke rol spelen	implementatie	implementatie	implementatie	implementatie
	10. De organisatie van ons onderwijs is passend om bovenstaande doelen duurzaam te verwezenlijken	informatie	op start	implementatie	implementatie

Informatiefase: fase waarin het onderwerp wordt bestudeerd, voorbereid, onderzocht, literatuur wordt verzameld, besproken e.d.

Opstartfase: fase waarin het ontwikkelde onderwerp, volgens afspraken, wordt opgestart/ ingevoerd

Implementatiefase: fase waarin het onderwerp verder in de praktijk wordt gebracht, handelend en eenduidig wordt ingevoerd, een plaats krijgt in ieders systeem. Het onderwerp voldoet aan de daarvoor geldende doelen

Borgingsfase: tijdstip waarop de eerste ronde van de cyclus is afgerond en geborgd; onderdeel van ieders handelen

5. Bijlagen

Bijlage 1 - Verwijzing naar aanwezige documenten/protocollen

Bijlage 2 - Evaluatie van het schoolplan 2012-2016

Bijlage 3 - Onze kwaliteitszorg

Bijlage 4 – Een overzicht van ons aanbod

Bijlage 1 - Verwijzing naar aanwezige documenten/protocollen

Hieronder is schematisch weergegeven welke documenten/protocollen nauw verbonden zijn met dit schoolplan.

wat	vindplaats	
	PlatOO	Klokhuis
1. Strategisch Beleidsplan PlatOO 2016-2020	Zie website ?	
2. Integraal Personeels Beleidsplan PlatOO	Zie website	
3. Schoolondersteuningsprofiel		Zie website
4. Veiligheidsplan	Op te vragen bij PlatOO	Vanaf 2016-2017 op Klokhuis-website
5. Innovatie- en investeringsplan onderwijs en ICT PlatOO 2015-2020	Op te vragen bij PlatOO	
6. Excellentiebrigade	Zie website	
7. Protocol hoogbegaafdheid en ontwikkelingsvoorsprong		Zie website
8. Meerjarenbegroting		Actuele begroting op te vragen bij de directeur
9. Formatieplan		Actuele plan op te vragen bij de directeur
10. Scholingsplan		Zie formatieplan
11. Onderwijskundig jaarplan		Actuele plan op te vragen bij de directeur

Bijlage 2 - Evaluatie van het schoolplan 2012-2016

Beleids-terrein	Gewenste situatie (doel)	Doel bereikt	Opmerkingen
Afstemming	1. Het verhogen van de opbrengsten door middel van opbrengstgericht werken volgens de principes van Wat werkt op school.		Eindopbrengsten 2016 onvoldoende
	2. We werken met een haalbaar en gedegen programma met betrekking tot rekenen, lezen, taal/spelling en WO		
	3. We werken met groepsplannen technisch en begrijpend lezen, rekenen en spelling, kijkend naar de onderwijsbehoeften van het kind (vanuit de kerndoelen)		
Actieve rol van leerlingen	1. We werken met Structureel Coöperatief Leren, als middel om de betrokkenheid van leerlingen te verhogen en de resultaten te verhogen		
	2. Kinderen zijn meer betrokken bij hun leerproces, met behulp van een portfolio		
	3. Kinderen leren reflecteren, zodanig dat zij kritisch kunnen terugkijken naar proces en product en zo hun eigen leerproces kunnen sturen		
	4. Kinderen maken zich mbv de leerkracht een taakgerichte werkhouding eigen, binnen een goede werksfeer		Aandacht voor autonomie van de kinderen
Integraal personeels-beleid (lerende organisatie)	1. Leerkrachten leren van en met elkaar door middel van collegiale consultatie		Nog verder ontwikkelen
	2. Jaarlijks voeren leerkrachten en/of stagiaires (externen) een onderzoek uit op onze school, gericht op onze verbeterdoelen, als basis voor verdere verbetering van ons onderwijs		
	3. Er zijn minimaal 2 leerkrachten die een onderzoek kunnen uitvoeren op academisch niveau		MLI
	4. Klasbezoek van collega's en feedback is een gewone werkwijze in onze school en is opgenomen in ons beleid		Nog verder ontwikkelen
	5. We hebben de expertise van leerkrachten in kaart gebracht en zetten deze schoolbreed op de juiste wijze in		Is nog afhankelijk van formatie
	6. We hebben een effectieve, praktische en gezamenlijke overlegstructuur, gericht op de kwaliteit van ons onderwijs, die ook bijdraagt aan een verminderde werkdruk, -last		Draagt niet bij aan verminderde werkdruk; is wel onderwijsinhoudelijk
ICT	1. Vergroten van de didactische ICT-vaardigheden van leerkrachten		
	2. Voor elk vak wordt educatieve software ingezet om basisvaardigheden te trainen		
	3. Het opstellen van internetregels en een protocol voor social media		
	4. Zorgen dat alle documenten en informatie overal digitaal benaderbaar zijn		
	5. Opzetten van een doorgaande ICT-leerlijn voor leerlingen met betrekking tot vaardigheden passend bij de einddoelen ICT		
	6. Mogelijkheden verkennen met betrekking tot het werken in 'the Clouds' of binnen een ELO		
	7. ICT gebruik afstemmen op leerstijlen van leerlingen		Alleen middels Snappet

Interne communicatie	1. De communicatie binnen het team met betrekking tot de doorgaande lijn is geborgd		In overleg en groepsplan
	2. We hebben heldere afspraken over wie/wanneer kinderen begeleidt bij het zelfstandig werken		
	3. Er is een communicatieplan voor de interne en externe communicatie (zie ook contacten ouders)		
Contacten ouders	1. Aantoonbare hogere betrokkenheid van ouders bij leerprestaties van leerlingen		Niet aantoonbaar
	2. We zien ouders als partners en hebben in samenwerking met de ouders de wederzijdse verwachtingen helder geformuleerd		Wederzijdse verwachtingen zijn niet geformuleerd
	3. We maken gebruik van de expertise en netwerken van ouders		Wel in kaart gebracht
	4. Er is een communicatieplan voor de interne en externe communicatie (zie ook interne communicatie)		
Externe contacten	1. We zoeken actief naar de aansluiting en samenwerking met onze omgeving, zoals tennishal, Commanderij College, bibliotheek, harmonie, sportclubs, kinderopvang		
Identiteit	1. Vanuit een heldere visie is er een nieuwe impuls m.b.t. de creatieve vorming, passend binnen de kerndoelen, met een passende inhoud, organisatie en aanbod		In nieuw schoolplan
	2. Vanuit een heldere visie is er een nieuwe impuls m.b.t. de sociaal-emotionele vorming, passend binnen de kerndoelen, met een passende inhoud, organisatie en aanbod		
Aanbod	6. In het rooster is structureel plaats voor sociaal-emotionele ontwikkeling		
	7. De leerkrachten bezitten voldoende kennis en vaardigheden met betrekking tot de sociaal-emotionele vorming (scholing)		
	8. We plannen activiteiten die het gevoel van samenzijn versterken, verspreid door het hele jaar, met aandacht voor het begin van het schooljaar		
	9. In het rooster is structureel plaats voor crea/techniek, drama en muziek		Inhoudelijk verbetering nodig
Zorg en begeleiding	1. We analyseren methode gebonden toetsen structureel en bepalen vervolgstappen		
	2. We werken met een ontwikkelperspectief voor alle kinderen met speciale zorgbehoeften		
Didactisch handelen	1. Leerkrachten stellen tijdens de instructie heldere doelen en geven feedback op de doelen		
	2. We werken bij rekenen, taal en lezen groepsoverstijgend		Indien nodig
	3. Ons onderwijs binnen de heterogene groepen is effectief en doelgericht georganiseerd, passend bij de mensen en middelen		Zijn nog zoekende
Schoolklimaat	1. Bij de inrichting en planning van activiteiten houden we rekening met anderen in ons gebouw		
	2. Er is een doorgaande lijn met betrekking tot het zelfstandig werken van kinderen		
	3. We hebben een klimaat waarin leerkrachten en leerlingen duidelijke afspraken naleven over het gebruik en verbruik van materialen		Wel regelmatig aandacht blijven geven

Bijlage 3 - Onze kwaliteitszorg

Basiskwaliteit

Onder basiskwaliteit wordt verstaan: de mate waarin de scholen voldoen aan de minimale eisen die gesteld worden aan de kwaliteit van het leerstofaanbod, de onderwijstijd, het pedagogisch-didactisch handelen van leraren, het schoolklimaat, de leerlingenzorg en de leerprestaties.

Deze zes kwaliteitsdomeinen hangen, blijkens wetenschappelijk onderzoek, in hoge mate samen met het bereiken van goede leerprestaties. Daarom worden deze gerekend tot de basiskwaliteit van het onderwijs. Deze zijn ook terug te vinden in de waarderingskaders van de Inspectie van het Onderwijs en gelden voor alle scholen voor basis-, voorgezeten en beroepsonderwijs.

Kwaliteitszorg

OBS Het Klokhuis bewaakt systematisch de kwaliteit van het onderwijs en neemt maatregelen om de kwaliteit te behouden en zo nodig te verbeteren. Kwaliteitszorg is geen onderdeel van de basiskwaliteit, maar is wel een belangrijke voorwaarde voor het bereiken en behouden ervan. Kwaliteitszorg kent meerdere functies, die vaak gelijktijdig plaats vinden. De belangrijkste functies intern en extern zijn:

- Interne kwaliteitszorg als vertrekpunt. De inhoud en de opbrengst worden extern getoetst;
- Verantwoording afleggen aan je omgeving (good governance, stakeholders);
- Communicatie over de kwaliteit met alle bij de school betrokken personen en groepen;
- Schoolverbetering als kenmerk van de lerende organisatie;
- Het tijdig signaleren van zwakke plekken (WMK-po, PDCA) binnen de organisatie.

Kwaliteitszorg is het geheel van activiteiten dat ondernomen wordt om de kwaliteit van het onderwijs c.q. de school te onderzoeken, te borgen of te verbeteren en openbaar te maken.

We stellen ons daarbij onderstaande essentiële vragen:

- Doen we de goede dingen? (Wat beloven we?)
- Doen we de dingen ook goed?
- Hoe weten we dat?
- Vinden anderen dat ook?
- Wat doen we met die wetenschap?

Het proces van het in kaart brengen van kwaliteit is kwaliteitszorg. Dit gebeurt volgens de zogenaamde PDCA-cyclus:

Fase 1: plannen en doelen stellen (Plan)

Fase 2: je plannen uitvoeren (Do)

Fase 3: controleren of je je doelen bereikt hebt (Check)

Fase 4: borgen en bijsturen (Act)

Op basis van systematische evaluatie formuleert OBS Het Klokhuis, doelen om haar onderwijs verder te verbeteren. Daarbij gaan we ook na in hoeverre personeel en materiële middelen de onderwijsverbetering mogelijk maken.

Schoolzelfevaluatie

Om de kwaliteit van de leerlingenzorg te bewaken wordt de 1-zorgroute cyclisch doorlopen. Tweejaarlijks vindt er een schoolzelfevaluatie plaats gericht op behaalde resultaten, inclusief resultaten Cito-eindtoets. Deze uitslagen worden geanalyseerd met het team. Tevens worden de uitslagen van de kengetallen geanalyseerd met het team en besproken met de MR.

Naast geplande interne besprekingen zijn er andere momenten van consultatie waarmee processen bewaakt worden. Daarnaast is binnen de leerkrachtvragenlijst WMK het onderdeel zorg en begeleiding opgenomen.

Ook de bevindingen vanuit de gesprekkencyclus en coaching gesprekken dragen bij aan de schoolzelfevaluatie.

Interne en externe beoordeling

Bij onze cyclus van kwaliteitszorg maken we gebruik van het instrument WMK-PO.

Op onze school zorgen we op systematische wijze voor het verbeteren en/of borgen van de kwaliteit. Naast de interne beoordeling bevraagt onze school ook anderen om grip te krijgen op de kwaliteit van de school. De feedback van ouders tijdens geplande en niet geplande contacten wordt gebruikt om de kwaliteit van ons onderwijs te verbeteren.

In een planning hebben we opgenomen wanneer we ouders en leerlingen op alle beleidsterreinen bevragen.

2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Kwaliteit borging De Vreedzame School door leraren	Vragenlijst voor ouders, leraren en leerlingen (inclusief sociale veiligheid)	Kwaliteit borging De Vreedzame School door leraren	Vragenlijst voor ouders, leraren en leerlingen (inclusief sociale veiligheid)

De beoordeling van de vragenlijsten gebeurt digitaal met behulp van WMK. De uitslagen worden bestudeerd en geanalyseerd door de directie en het team. Op basis van de analyse worden er –in samenhang met de zelfevaluatie - verbeterpunten vastgesteld. Bij de keuze van de verbeterpunten wordt nadrukkelijk gekeken naar het schoolplan van OBS Het Klokhuis, het Strategisch Beleidsplan van PlatOO, actuele ontwikkelingen en draagkracht.

Daarnaast gebruiken we de bevindingen vanuit het toezichtkader van de Inspectie voor Onderwijs om onze kwaliteit in beeld te brengen.

Het maken van kwaliteitskaarten

Omdat de standaardvragenlijsten (WMK) vrij algemeen van karakter zijn (sterk gerelateerd aan de eisen van de Inspectie van het Onderwijs), vinden we het nodig om deze aan te passen aan onze eigen missie en visie. Een schoolspecifieke Quick Scan of Schooldiagnose noemen we een kwaliteitskaart. Deze "kaart" beschrijft dus de eigen kwaliteit van de school, uitgedrukt in indicatoren (en soms in kernkwaliteiten). Onze meerjarenplanning (vier jaar) laat zien wie welke kaart wanneer maakt.

2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020
Team Pedagogisch handelen (PKO), incl. De Vreedzame School	Team Spelling	Team Taalleesonderwijs (PKO)	Team Rekenen/wiskunde (PKO)
Zorgteam Didactisch handelen (PKO)	Zorgteam Schoolklimaat (PKO)	Zorgteam Aanbod (PKO)	Zorgteam Zorg&begeleiding (PKO)
Werkgroep Wereldoriëntatie geschiedenis	Werkgroep Actieve en zelfstandige rol leerlingen (PKO)	Werkgroep Wereldoriëntatie aardrijkskunde	Werkgroep Portfolio

Nadat de kaarten gemaakt zijn (= aangepast aan de schoolsituatie), worden ze beoordeeld door een of meer respondentgroepen. De gescoorde kaart kan leiden tot een teamplan (op basis van een analyse van de rapportage).

Communicatie

OBS Het Klokhuis staat voor open communicatie. Deze communicatie draagt bij aan het waarborgen en verder ontwikkelen van de kwaliteit van de school. OBS Het Klokhuis doet dit middels het verstrekken van informatie over de school op de website, tijdens intakegesprekken, in de schoolgids en via de nieuwsbrief. De school legt verantwoording af aan bestuur, inspectie en MR door middel van vastgelegd beleid, schoolzelfevaluaties en uitkomsten van WMK-PO.

Daarnaast laten we graag zien waar we trots op zijn en wat wij als school belangrijk vinden. Dit doen we tijdens de informatieavonden, het open huis, koffie-uurtjes en in gesprekken met (nieuwe) ouders en externen. Ook plaatsen we regelmatig informatie hierover in de (plaatselijke) media, onze digitale nieuwsbrief, op de website, via het ouderportal.

Kwaliteitszorg ondersteuning en begeleiding

Om de kwaliteit van de leerlingenzorg te bewaken wordt de 1-zorgroute cyclisch doorlopen. Tweejaarlijks vindt er een schoolzelfevaluatie plaats gericht op behaalde resultaten, inclusief resultaten Cito-eindtoets. Naast geplande interne besprekingen zijn er andere momenten van consultatie waarmee processen bewaakt worden. Daarnaast is binnen de leerkrachtvragenlijst WMK het onderdeel zorg en begeleiding opgenomen en maken we een keer in de vier jaar een kwaliteitskaart zorg en begeleiding.

Bijlage 4 – Een overzicht van ons aanbod

FUNCTIONELE ONTWIKKELING

Werken met ontwikkelingsmateriaal (Zie ook document: Werkcyclus kleuters)

<i>Doelen van de school</i>	<i>Methoden / materialen</i>	<i>Relatie met de kerndoelen</i>	<i>Vervangen binnen schoolplanperiode</i>
<p>Over een grote mate van begripsvorming en ruimtelijk inzicht beschikken en dit laatste ook in het platte vlak kunnen gebruiken.</p> <p>Inzicht hebben in de verhoudingen in het platte vlak.</p> <p>Visueel en auditief kunnen discrimineren.</p> <p>Zelfstandig opdrachten kunnen uitvoeren.</p> <p>Kunnen samenwerken.</p> <p>Geconcentreerd kunnen luisteren.</p> <p>Een goede motorieke vaardigheid hebben.</p> <p>Kunnen ordenen, sorteren, combineren en classificeren.</p> <p>Inzicht hebben in hoeveelheid en rangorde.</p> <p>Abstract kunnen denken.</p> <p>Belangstelling hebben voor boekjes, letters en cijfers.</p> <p>Kleuren en vormen kunnen benoemen.</p>	<p>Materialen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Constructie • Bouw • Wereldspel • Poppenhoek • Boekenhoek • Ongevormd • voor de verstandelijke ontwikkeling • m.b.t. voorbereidend lezen, rekenen en schrijven 	<p>Diverse van de door ons nagestreefde doelen zijn terug te vinden in diverse beschrijvingen van kerndoelen van de verschillende vak/vormingsgebieden.</p>	<p>Vervangen / aanvullen tweejaarlijks meenemen in de begroting</p>

MOTORIEK

Gymnastiek

<i>Doelen van de school</i>	<i>Methoden / materialen</i>	<i>Relatie met de kerndoelen</i>	<i>Vervangen binnen schoolplanperiode</i>
<p>De leerlingen verwerven kennis, inzicht en vaardigheden om hun bewegingsmogelijkheden te vergroten.</p> <p>Enige kenmerkende hulpmiddelen en bijbehorende begrippen moeten zij kunnen gebruiken.</p>	<p>Bronnenboeken:</p> <p><i>Basislessen</i></p> <p><i>Bewegingsonderwijs Deel 1 en 2</i></p> <p>Uitg. Van Gelder en Stroes</p> <p><i>De Groene Spelen</i></p> <p>H. van Einden, R. Pecht</p>	<p>De lessencyclus voldoet aan de kerndoelen.</p>	<p>Nee</p>

Schrijven

<i>Doelen van de school</i>	<i>Methoden / materialen</i>	<i>Relatie met de kerndoelen</i>	<i>Vervangen binnen schoolplanperiode</i>
<p>We streven er naar dat de kinderen zich een handschrift eigen maken, dat voldoende duidelijk is en goed leesbaar is.</p>	<p>Groepen 1-2:</p> <p><i>Schrijfdans</i></p> <p>Groepen 3 t/m 8:</p> <p><i>Pennenstreken</i></p> <p>Uitg. Zwijsen</p>	<p>Methodes voldoen aan de kerndoelen</p>	<p>Nee</p>

TAALONTWIKKELING

Nederlands

<i>Doelen van de school</i>	<i>Methoden / materialen</i>	<i>Relatie met de kerndoelen</i>	<i>Vervangen binnen schoolplanperiode</i>
<p>Spreken Het onderwijs is erop gericht de spreekvaardigheid en woordenschat van de leerlingen te vergroten. De spreekvaardigheid moet kunnen worden toegepast in diverse gespreksvormen.</p> <p>Luisteren Het onderwijs is erop gericht de luistervaardigheid van de leerlingen in verschillende en gevarieerde situaties te vergroten.</p> <p>Stellen De leerlingen moeten stelopdrachten met gevarieerde doelstellingen kunnen maken. De leerlingen moeten oog hebben voor de diverse waarden van al of niet door henzelf geschreven teksten.</p> <p>Spelling De leerlingen moeten de spelling van de Nederlandse taal in voldoende mate kunnen hanteren.</p> <p>Technisch lezen <u>Aanvankelijk lezen</u> De leerlingen maken zich de stof van de methode 'Veilig Leren Lezen' eigen. <u>Voortgezet lezen</u> De leerlingen maken zich een goede technische leesvaardigheid eigen.</p> <p>Begrijpend/studeren lezen De leerlingen moeten worden toegerust met inzichten en vaardigheden op het gebied van communicatie en denken, die noodzakelijk zijn om informatie uit teksten effectief te kunnen opzoeken, verwerken en toepassen.</p> <p>Leesbeleving Boekpromotie is gericht op de versterking van het leesplezier. De leerlingen moeten op de hoogte zijn van verschillende jeugdboeken en verschillende genres.</p> <p>Taalbeschouwing Het onderwijs is erop gericht dat de leerlingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - inzicht krijgen in de structuur van de taal - hun woordenschat vergroten - nieuwe begrippen leren - de onderlinge relaties leren kennen - invloeden en kenmerken kunnen herkennen die in een communicatieve situatie een rol spelen. 	<p>Groepen 1 en 2: <i>Schatkist</i> Uitg. Zwijsen <i>Map Fonemisch bewustzijn</i> Uitg. CPS</p> <p>Groep 3 <i>Veilig leren lezen</i> (versie 2) Uitg. Zwijsen</p> <p>Groepen 4 t/m 8: <i>Staal</i> Malmberg</p> <p><i>Estafette (2)</i> Uitg. Zwijsen</p> <p><i>Nieuwsbegrip XL</i> Uitg. CED</p> <p><i>Snappet</i></p> <p>Groepen 1-8: Leesproject in oktober Deelname aan de voorleeswedstrijd Participatie aan 'De rode draad' (bibliotheek)</p> <p>Kringen: Boekenkringen Nieuwskringen Vertelkringen Ik-does / spreekbeurt Woordenschatkringen</p>	<p>Methodes voldoen aan de kerndoelen en referentiedoelen</p>	<p>Ja: Veilig leren lezen: Informatie- en opstartfase: 2016-2017 Implementatiefase 2017-2018</p>

Engels

<i>Doelen van de school</i>	<i>Methoden / materialen</i>	<i>Relatie met de kerndoelen</i>	<i>Vervangen binnen schoolplanperiode</i>
De kinderen ontwikkelen een positieve houding t.o.v. vreemde talen in het bijzonder de Engelse taal. Zij beheersen enige vaardigheden op het gebied van spreken, luisteren en schrijven van deze taal en zien het belang van kennis van deze taal in onze samenleving.	<i>Take it Easy</i> Uitg. Meulenhoff	Methode voldoet aan de kerndoelen.	Nee

REKENEN / WISKUNDE

<i>Doelen van de school</i>	<i>Methoden / materialen</i>	<i>Relatie met de kerndoelen</i>	<i>Vervangen binnen schoolplanperiode</i>
De algemene doelstellingen voor rekenen/ wiskunde zijn: - de leerlingen moeten in staat zijn kennis en vaardigheden zinvol toe te passen in gevarieerde contexten - de leerlingen moeten problemen zelfstandig of in groepsverband kunnen oplossen - de leerlingen moeten vlot en flexibel kunnen omgaan met geleerde procedures Er wordt naar gestreefd de leerlingen in ieder geval de in de methode gestelde minimumdoelen te laten behalen.	Groepen 1-2: <i>Alles Telt (2)</i> Uitg. Thieme Meulenhoff <i>Schatkist</i> Uitg. Zwijsen <i>Map Beginnende gecijferdheid</i> Uitg. CPS Groepen 3 t/m 8: <i>Alles Telt (2)</i> Uitg. Thieme-Meulenhoff <i>Snappet</i>	Methode en bronnenboek voldoen aan de kerndoelen en referentiedoelen	Nee

ORIENTATIE OP MENS EN WERELD

<i>Doelen van de school</i>	<i>Methoden / materialen</i>	<i>Relatie met de kerndoelen</i>	<i>Vervangen binnen schoolplanperiode</i>
<p>Geschiedenis Kinderen dienen</p> <ul style="list-style-type: none"> - verschijnselen van nu te leren, te begrijpen en te verklaren vanuit het verleden - te beseffen, dat de samenleving voortdurend verandert en dat iedere verandering betrekkelijk is - ervaringen op te doen en kennis te nemen van het tijdsverloop en perioden - maatschappijvormen te leren uit het verleden en het heden - kennis te nemen van het ontstaan van onze democratie - te leren bewust en kritisch om te gaan met de democratie - leren na te denken en vragen te stellen over historische verschijnselen <p>Aardrijkskunde Kinderen dienen</p> <ul style="list-style-type: none"> - noodzakelijke kennis en vaardigheden te verwerven - zich af te vragen: wat is hier en wat is daar en waarom dan - te leren nadenken over geografische verschijnselen - vertrouwd te raken met verschijnselen die betrekking hebben op de indeling en de inrichting van de ruimte - te leren inzien dat het gebruik van de ruimte wordt bepaald door factoren als klimaat, cultuur, ideële motieven. <p>Topografie</p> <ul style="list-style-type: none"> - De leerlingen moeten een atlas/topografische kaart kunnen hanteren. - De topografische kennis van de leerlingen moet zover reiken, dat zij bij andere situaties die betrekking hebben op topografie geen problemen ondervinden. - De leerlingen moeten kennis hebben van de topografie van de eigen regio, Nederland, Europa en de wereld. <p>Natuur- en milieuonderwijs</p>	<p>Groepen 1 t/m 8 Thematisch onderwijs <i>VierKeerWijzer</i></p> <p>Groepen 3 t/m 8: <i>De Grote Reis</i> Uitg. Malmberg</p> <p>Groepen 1-2 Thematisch onderwijs en <i>Schatkist</i> Uitg. Zwijsen</p> <p>Schooltv Nieuws uit de natuur en verwerking Groepen 1-2</p>	<p>Methode voldoet aan de kerndoelen</p>	<p>Ja</p> <p>Aardrijkskunde Implementatie 2017-2018</p> <p>Natuur Implementatie 2019-2020</p>

<p>Van belang is, dat de leerlingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - respect, waardering, belangstelling hebben voor mens, plant en dier - zich kritisch bezighouden met milieuzaken - de natuur zien "in brede zin" als wezenlijk, onmisbaar onderdeel van het leven <p>Mens en samenleving</p> <p>De leerlingen moeten inzicht krijgen in de maatschappelijke verhoudingen en de structuur van de maatschappij.</p> <p>Sociale redzaamheid</p> <p>Bij het ontwikkelen/beoordelen van de sociale redzaamheid ligt de nadruk op de weerbaarheid, de zelfstandigheid, de zelfredzaamheid, de verantwoording en het samenwerken van de leerlingen.</p> <p>Bevordering gezond gedrag</p> <p>De leerlingen moeten zich bewust zijn/worden van het belang van een goede gezondheid in de meest ruime zin.</p> <p>Uitgangspunten hierbij zijn de lichamelijke, geestelijke en sociale gezondheidsaspecten, alsmede van de woon- en leefomgeving.</p> <p>Geestelijke stromingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het leren leven met de ander en ik. - Respect, waardering voor de medemens en zijn (geloofs)overtuiging. <p>Enige kennis van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wereldgodsdiensten - christelijke stromingen - levensbeschouwingen (geloofs)overtuigingen - filosofisch maatschappelijke stromingen <p>Verkeer</p> <p>De leerlingen moeten (leren) zich in het verkeer op de juiste wijze, als verkeersdeelnemers, (te) gedragen.</p> <p>De leerlingen moeten op de hoogte zijn met en weet hebben van de diverse regels en borden.</p>	<p>Thematisch onderwijs en</p> <p><i>Schatkist</i></p> <p>Uitg. Zwijsen</p> <p><i>De Vreedzame School</i></p> <p>CED-groep</p> <p>Aanvullend:</p> <p>KinderKlankbordgroep</p> <p>Losse lesbrieven / materialen</p> <p>Rots en water</p> <p>Marietje Kessels (7/8)</p> <p>Jaarlijks schoolbreed project over een wereldgodsdienst</p> <p>Jaarlijkse verkeers activiteiten (zie verkeersplan)</p> <p><i>Op voeten en fietsen, Jeugd Verkeers Krant</i></p> <p><i>Afgesproken!</i> (VVN)</p> <p><i>webbased</i></p> <p>Den Boer verkeer</p>		
---	--	--	--

KUNSTZINNIGE ORIENTATIE

<i>Doelen van de school</i>	<i>Methoden / materialen</i>	<i>Relatie met de kerndoelen</i>	<i>Vervangen binnen schoolplanperiode</i>
<p>Tekenen en handvaardigheid De kinderen kunnen beeldende aspecten als kleur, vorm, ruimte en compositie doelgericht gebruiken in een werkstuk. Zij kunnen werkstukken maken op basis van gerichte waarneming en innerlijke voorstelling van hun onderwerp, vanuit hun geheugen, fantasie en/of belangstelling.</p> <p>Muzikale vorming Muzikale vorming is erop gericht dat de leerlingen kennis, inzicht en vaardigheden verwerven om muziek te beluisteren, te beoefenen en om met elkaar over muziek te spreken.</p> <p>Drama en dans Dramatische vorming is erop gericht dat de kinderen impressies opdoen d.m.v. taalexpressie, spel en bewegingsvormen, waaronder dans. Zij leren begrijpen hoe mensen zich manifesteren en vergroten hun persoonlijke expressiviteit. Hierdoor ontwikkelen ze een gevoel van zelfvertrouwen en leren hier plezier in te hebben en houden</p>	<p>Groepen 1 t/m 8: Bronnenboeken / serie <i>Tekenvaardig en Handvaardig</i> Uitg. Bekadidact.</p> <p><i>Methode Moet Je Doen - Muziek</i> Uitg. Thieme-Meulenhoff Ook digitaal beschikbaar</p> <p><i>Moet je doen – Dans</i> Uitg. Thieme-Meulenhoff</p> <p><i>Dansspettters</i> Maria Speth eigen bronnenboeken, onderwerpen</p>	<p>Methode voldoet aan de kerndoelen</p> <p>Methode voldoet aan de kerndoelen</p> <p>Werkwijze voldoet aan de kerndoelen</p>	<p>Ja afhankelijk van het traject visie bepalen cultuureducatie en een mogelijke koppeling met thematisch werken</p>